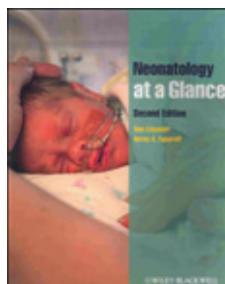

Inspirerende innføring i nyfødttmedisin

Tom Lissauer, Avroy A. Fanaroff
Neonatology at a glance
 2. utg. 200 s, tab, ill. Chichester:
 Wiley-Blackwell, 2011. Pris GBP 25
 ISBN 978-1-4051-9951-3

Både amerikaneren Fanaroff og britten Lissauer har tidligere stått bak svært vellykkede lærebøker innen henholdsvis nyfødttmedisin og barnesykdommer, og samarbeidet dem imellom om dette prosjektet har etter min oppfatning ført til et enda bedre resultat. *Neonatology at a glance* henvender seg hovedsakelig til leger under utdanning i pediatri, men også studenter, sykepleiere, jordmødre og andre vil kunne ha nytte av den.

Siktemålet er å presentere de viktigste (alle) temaene innen nyfødttmedisinen slik at leseren på et blunk kan orientere seg i stoffet. Det har forfatterne klart ved å presentere 80 ulike temaer i tosiders kapitler, slik at leseren ikke behøver å bla. Totalt dekker 194 tekstsider hele nyfødttmedisinen!

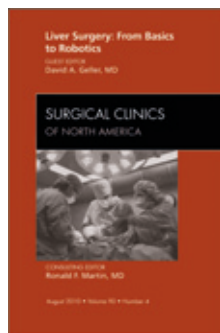
Boken omhandler alt fra den historiske utvikling av nyfødttmedisinen, innleggelse av navlevene- og arteriekatetre til etiske problemstillinger. Forfatterne har også tatt med temaer man ofte savner i mer voluminøse lærebøker om nyfødttmedisin, som det globale perspektiv, håndtering av dødsfall hos nyfødte, forskning og samtykke, kunnskapsbasert medisin, farmakologi, smertebehandling osv. 12 temaer, som medfødte infeksjoner, resuscitering, ventilasjonsstøtte, gulsott, enkelte organmisdannelser og noen andre, er viet fire tekstsider, men heller ikke mer. For hvert enkelt tema er teksten spekket med illustrasjoner og tabeller, som i stor grad bidrar til læringsutbyttet. For hvert tema oppsummeres også ofte de viktigste hovedpunkter, og det stilles spørsmål til leseren. Der det kan være forskjeller mellom amerikanske og europeiske behandlings-tradisjoner, blir dette som oftest også kommentert.

Selv om man må være imponert over hvor mye informasjon man har fått med, innebærer den kortfattede stilen likevel at behandlingen av noen temaer blir i snaueste laget, selv om dette ut fra målgruppen er unntaket. Et annet minus ved denne utgivelsen er at den ikke inneholder noen referanser til mer dyptpløyende informasjon, bortsett fra de tilfellene der en illustrasjon eller en tabell er hentet fra andre publikasjoner. Med tempoet i den faglige utviklingen ville mange slike referanser sannsynligvis likevel relativt raskt blitt utdatert, og med dagens lette tilgang på elektroniske databaser er vel dette i liten grad noe praktisk problem for leseren.

Neonatology at a glance vil være til glede for alle som ønsker en god innføring i nyfødttmedisinske problemstillinger. Fagpersoner med ansvar for undervisning i nyfødttmedisin vil også ha glede av bokens pedagogiske form og de mange gode illustrasjoner og tabeller. Den bør finnes på alle avdelinger der nyfødte barn behandles.

Dag Bratlid
 Nyfødttintensivavdelingen
 St. Olavs hospital

Kort og oversiktlig om leverkirurgi

David Geller, red.
Liver surgery: From basics to robotics
 Surgical clinics of North America. 292 s, tab,
 ill. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier, 2010.
 Pris EUR 79
 ISBN 978 1-4377-2614-5

Laparoskopi har overtatt som primærbehandling i flere felt innen gastrokirurgi. Også i leverkirurgi er minimale invasive teknikker, inkludert robotkirurgi, på fremmarsj. *From basics to robotics* er kortfattet, oppdatert, inneholder flere gode bilder og gir en god oversikt over mange ulike temaer innenfor leverkirurgi.

Boken er bygd opp av 18 kapitler samt et par korte innledningskapitler og starter med et ryddig og oversiktlig kapittel om leverens anatomi, der fine bilder trekker opp inntrykket. Hvert kapittel (minus ett) avsluttes med en gjennomgående god oppsummering samt en fyldig referanseliste. Vi får nettopp det som overskriften sier, og anatomikapitlet påfølges av historien om leverkirurgi, molekylærbiologi involvert i iskemi/reperfusjon, benigne og maligne tumorer/cyster, metastaser, traumer, operasjonsteknikk, inkludert laparoskopisk og robotassistert leverkirurgi, ablasjonsalternativer, transplantasjonsindikasjon samt et kapittel om gallegangsskader.

Andrew B. Peitzman, som er en av forfatterne bak kapitlet om levertraumer, er en formidabel ressurs på dette området, og vi blir her servert med en treretters: pakking, Pringle-manøver og reseksjon med stapler, i den rekkefølgen. Det sistnevnte har vært kontroversielt lenge, men nyere data, kanskje særlig fra Pittsburgh, tyder på at dette kan gi en reell behandlingsbedring av grad IV-V-leverskader med større blødninger. I dette kapitlet utdypes diskusjonen rundt dette aktuelle temaet.

Språket er flytende og lett forståelig, og den beskjedne størrelsen, solid innpakning og spennende temaer gjør at man får følelsen av å kose seg med påskekrimmen.

Innholdet føles egentlig fyldigere enn de knappe 300 sidene skulle tilsi. Jeg anbefaler denne boken særlig til spesialistkandidater, men også spesialister i gastrokirurgi vil kunne ha glede av den som et kortfattet, oversiktlig supplement.

Kenneth Thorsen
 Kirurgisk avdeling
 Stavanger universitetssjukehus